

Părintele Cleopa

Carte Ortodoxă

Cum înșeală diavolul pe om

PĂRINTELE CLEOPA

„La toate păcatele ne-a smerit și ne-a supus pe noi diavolul, ca să ne cunoaștem robia noastră. Deci, câți se cunosc pe sine și starea lor, aceia biruiesc pe satana cel ce i-a zdruncinat”.

DIAVOLUL PE OM

Avva Zosima

ISBN 973-87053-5-5

CUM ÎNȘEALĂ DIAVOLUL PE OM

Era un călugăr pustnic, mare sihastru în pustie în părțile Alexandriei, cu numele Ilarion. Avea aproape o sută de ani. El s-a rugat lui Dumnezeu câțiva ani de zile: „Doamne, arată-mi mie cum înșeală diavolul pe oameni, ca eu, când vin oamenii aici să le spun: «Oameni buni, păziți-vă, uite așa, așa». Care-i meșteșugul lor și metoda de a-i întoarce pe oameni de la calea cea bună și de a-i face robi păcatului și a-i duce în iad? Cum câștigă ei mai multe suflete pentru iad, decât îngerii păzitori pentru împărăția cerului?”. S-a rugat părintele un an, doi, trei și nu i-a răspuns Dumnezeu.

Într-o noapte, stând el la rugăciune, în puterea nopții fiind, afară era lună ca ziua, s-a deschis ușa singură și a intrat îngerul Domnului. Un tânăr, frumos foarte. Cu o cunună de aur pe cap și avea o tichie de aur la frunte. Cu toiag de aur în mână și cu veșmintele ca fulgerul pe el.

Și a întreat: „Părinte, ce te rogi mata?”
„Să-ți spun drept, eu mă rog la Mântuitorul

să-mi arate cum îi înșală dracul pe oameni și-i duce la iad”.

„Uite, părinte, ia Sfânta Cruce în mână, ia toiagul tău, fă semnul Sfintei Cruci, ieși din chilie și mergi până în poiana din apropiere și, când vei ajunge în poiană, stai lângă un copac, acolo. Dar să nu te temi de ce vei vedea! Eu sunt cu mata și ce-i vedea noaptea asta în poiană și ce vei auzi, ai să scii, ca să rămână la neamurile din urmă, ca să știe cum înșală diavolul pe oameni. Să nu te temi, că ai să vezi lucruri înfricoșate”. Și îngerul a dispărut.

El, când a auzit că l-a învățat să se înarmeze cu semnul Sfintei Cruci, a cunoscut că este de la Dumnezeu chemarea și s-a dus, zicând în minte rugăciuni, și a ajuns în poiană. Era liniște mare; nu bătea vântul în noaptea aceea. Numai luna și stelele se vedeau. S-a dus bătrânul lângă un copac și stătea luând aminte.

Deodată vede că în mijlocul poienii apare un jilț, un tron împărătesc. Parcă era de fulgere, ca para focului. Întâi scaunul a apărut și s-a minunat. După aceea vede că vine satana și se așază pe scaun.

Avea umerii ca nicovala. Pielea lui era ca cerneala, cu peri ca de urs, cu gheare puternice. Cu patru perechi de coarne, un

codârlău de vreo 70 de metri. Ochii ca luceferii, din gura lui ieșea o pară de foc de un metru. Avea o coroană făcută numai din șerpi, și ținea în mână un toiag în chip de balaur.

Când l-a văzut, bătrânul s-a însemnat cu semnul Sfintei Cruci. Satana s-a așezat pe scaunul acela și a bătut de trei ori din palme. Când a bătut, s-a umplut văzduhul de cete drăcești. Au apărut milioane de detașamente, regimente, batalioane de draci. Erau pe deasupra pădurii până la cer, poiana plină. Lângă dânsul erau niște generalți mari, cu câte trei perechi de coarne, cu o spinare lată de doi-trei metri, cum n-a mai văzut nimeni.

Când a văzut călugărul atâta amar de iad acolo și atâția diavoli, și-a adus aminte de cuvântul îngerului care i-a zis „să nu te temi”, s-a înarmat cu semnul Sfintei Cruci și stătea atent.

Atunci, după ce s-au adunat cât nisipul mării, în toate părțile nu se vedeau decât cete de diavoli, s-a sculat satana în picioare și a zis:

– Atențiune, draci, v-am adunat aici în miez de noapte, că vreau să fac un examen cu voi. Trebuie să dați un

examen greu. Știți voi de ce v-am chemat?

Și a zis unul:

– Stăpâne, nu știm!

– Iată de ce v-am chemat aici. Să iasă la raport fiecare din voi: care știe cel mai bun meșteșug de a înșela oamenii și a-i aduce la împărăția mea? Și să-mi arate cum înșeală el lumea și cum îl prostește pe om și-l înșeală de-l aduce la munca cea veșnică și la împărăția noastră. Care-i metoda, care-i meșteșugul vostru, că voi în toată lumea această treabă aveți, să înșelați sufletele oamenilor? Să vă văd cât de iscușiți sunteți voi în a înșela sufletele oamenilor!

Cel ce mă lovește în gândire, dacă are să-mi spună un sfat cum înșeală lumea așa cum gândesc eu, iată îi voi da să conducă trei minute iadul, îl voi pune împărat trei minute în locul meu, și-l voi face mare general peste ceilalți.

Toți tremurau, erau urâți groaznic. Stăteau și tremurau înaintea lui și prin văzduh și pe jos. Atunci a ieșit unul slăbuț, cu o barbă sură, două cornițe ca la căpriorul cel din pădure. Ochii holbați, nas cârligat ca un șarpe.

- Să trăiești, întunecimea ta.
- Cum te cheamă, băiete?
- Aghiuță mă cheamă.

– Măi aghiuță, cum înșeli tu pe oameni și îi duci la iad?

– Întunecimea ta, eu îi spun omului așa: Măi, omule, mai hai și la biserică, mai hai și la mănăstire, mai postește, dar nici cu dracul nu te strica, mai hai și la nunți cu lăutari, mai hai și la jocuri cu lăutari, hai la meciuri, hai la baluri, hai la bufet, hai la crășmă, hai la televizor, o țigară trebuie să mai fumezi, mai fă cutare. Ești om, măi, trebuie să trăiești viața asta. Mai fă și ale lui Dumnezeu, dar nici cu dracul nu te strica.

Cu această metodă am înșelat pe foarte mulți. Le dau în gând, că altă putere n-am! Din iad altă putere nu ni s-a dat nouă. Îngerii din rai au putere de la Dumnezeu numai să-i dea în gând omului să facă bine. Noi avem putere numai să-i dăm în gând omului să facă rău. Dar ca să-l silim, nu putem, că omul are de sine stăpânirea lui dată de Dumnezeu. Nu putem cu sila să-l facem să păcătuiască; numai dacă-i prost și ne ascultă ce-i dăm în gând.

Și așa am amăgit pe foarte mulți. Când ies de la biserică, unii se opresc la cârciumă. Acolo fiecare se întâlnește cu neamuri, cu prieteni.

Iar eu îi dau în gând omului și el crede că e gândul lui: „Să mai iau o bere, să mai iau o țuică”. Unul mai ia o țigară, mai vine un lăutar cu scipca să-i mai cânte. „Hai noroc, cumătre! Haida bă, dă-l pe gât cu noroc!” Din cauza asta omul s-a împiedicat, nu i-a mai folosit nimic că a fost

dimineată la biserică, căci seara s-a întors la slujba noastră. Și tot așa fac cu fiecare.

Și a întrebat satana:

– Pe mulți ai înșelat?

– Să trăiești, întunecimea ta, pe mulți!

– Ai înșelat pe cei mai proști decât tine, dar n-ai făcut nici o ispravă.

– De ce, întunecimea ta?

– Tu îi spui omului să mai meargă și la biserică, să mai meargă și la cârciumă, să meargă și la petreceri, să meargă și la locuri sfinte, să mai citească, să se mai roage, pe urmă să meargă la distracții nepermise, dar Hristos îi spune în Evanghelie: *Nimeni nu poate sluji la doi domni!* Sau de unul vei griji și de altul te vei lepăda. Sau de unul vei asculta și de altul te vei lepăda.

L-ai îndemnat tu, poate omul n-a fost pregătit sufletește și se duce de câteva ori, dar după o vreme vine îngerul și-i dă în gând: „Măi omule, nu poți umbla pe două cărări; ori cu dracul, ori cu Dumnezeu”. Și omul, fiind certat de frica lui Dumnezeu, se lasă. „Măi, mă țin de una, că nu este mântuire umblând pe două căi!”. Merge el oleacă așa, dar ... Gata, nu mai bea la crăsmă, se duce, se spovedește la popa.

Și n-ai câștigat multe, nu mi-ai făcut mare ispravă. Ai pățit așa?

– Am pățit și așa!

– Vezi! Ți-am spus eu că tu ai înșelat pe cei mai proști decât tine. Deci să știi că n-ai răspuns bine.

Și i-a spus la unul cu spinarea lată, că era unul cu o spinare de vreo trei-patru metri, cu patru perechi de coarne și acela: „la-l în spate”. Altul cu o jarpă de foc: „Dă-i, dă-i, și trimite-l în gheena”. Gheena este un potop de foc negru, de miliarde de ori mai fierbinte decât focul de pe pământ. I-o dat și bătaie și l-o trimis și în gheena. L-a bătut, în loc să-i mulțumească! Nu i-a plăcut sfatul lui. Căuta altul mai bun. Acum tremurau ceilalți.

— Altul, bă, să iasă la raport, să spuie cum înșeală.

Iese unul cărunt, cu două perechi de coarne, urâcios și acela, cu urechile ca la măgar, picioarele strâmbe, cu un codârlău... Iese înaintea lui și dă raportul:

– Să trăiești, întunecimea ta!

– Cum te cheamă, moșule?

– Scărăbuță mă cheamă.

– Măi, scărăbuță, cum înșeli tu pe oameni?

– Iată cum, măria ta! Eu îi spun omului așa: Măi omule, nu este Dumnezeu, nu este drac, nu este înger, nu este iad, nu este rai, nu este muncă veșnică, nu este slavă veșnică, totul este aici în lumea asta! Dacă ai ce mânca și ce bea și ai și bani mulți, dacă ai cinste de la oameni, casă și bogății multe, aici este raiul. Și dacă n-ai, aici este iadul. Deci atâta-i tot, cât îi pe lumea asta.

– Și te-or ascultat mulți?

– Foarte mulți.

– Măi tâmpitule, prostule, mai prost decât cel dintâi. Și tu ai înșelat pe cei mai proști decât tine. Știu eu că ai înșelat, dar pe cei proști, că pe cei ce știu Scripturile nu poți să-i înșeli. Pentru că Scriptura îi spune omului că este Dumnezeu, că este drac, că este înger, este iad, este rai, este muncă veșnică, este slavă veșnică, este pedeapsă pentru păcat, este răsplată pentru fapta bună în ceruri. Ce să-i spui tu? Când toate scripturile spun, și apostolii, și proorocii, poți tu să-l înșeli pe om și să-i spui nebunii de-ale tale că nu-i Dumnezeu, că nu-i drac? Scriptura este plină de acest fel de învățături și cei care o citesc, nu te cred pe tine.

Ba și mai mult. Dumnezeu, când l-a sădit pe om a pus în sufletul și trupul lui simțirea de Dumnezeu. Cât de păgân ar fi cineva, simte că este o putere nevăzută în sufletul lui și aceasta este conștiința. Conștiința îl mustră când face rău și-l bucură când face bine. Și glasul conștiinței nu poate fi un reflex al materiei, ceva material, că-i de natură nevăzută.

Conștiința este glasul lui Dumnezeu în om și, îndată ce a greșit, îl mustră: „De ce ai făcut așa?” Poate să nu-l mustre nimeni. Poate să nu-l vadă nimeni când face păcatul. Oricând greșește, această lege pusă de Dumnezeu lui Adam întâi, numită și legea firii sau a conștiinței, îl mustră imediat.

Uneori așa de tare îl mustră, dacă este păcatul mare, încât îl dă aproape în deznădejde. Se împlinește atunci cuvântul care spune în psalmi: *Întru muștrări pentru fărădelege ai pedepsit pe om și ai subțiat ca pânza de păianjen sufletul său* (Psalm 38, 14-15). Adică se subție nădejdea lui ca pânza unui păianjen și, de mare muștrare de cuget, mai că-și pierde nădejdea.

Conștiința, dacă se pătează cu multe păcate, așa de tare îl mustră pe om uneori,

că se face lui această mustrare chinuirea chinuirilor. Din cauza conștiinței nici nu poate mânca bine, nici nu mai poate dormi, nici pace nu mai are, nici nu se poate ruga. Conștiința roade, roade ca și cariul în lemn. „De ce ai făcut și de ce ai mâniat pe Dumnezeu cu asemenea păcate?”.

Deci, degeaba îi spui tu că nu-i Dumnezeu, căci conștiința îi spune și, după conștiință, îi spune și Scriptura. Tu zici că-l înveți pe om că nu-i Dumnezeu, că nu-i drac, că nu-i înger, că nu-i iad, că nu-i rai, dar conștiința îi spune că este și Scriptura este plină de mărturii din care se arată că există Dumnezeu, că este înger, este muncă veșnică, este slavă veșnică. Deci și tu – i-a zis satana la acel cu raportul, care se lăuda că prin acest sfat înșeală multă lume – ești prost și nu aduci mare aport pentru împărăția iadului; nu aduci mare folos!

N-ai lucrat, scărăbuță, bine. Ia-l, bă, cel cu spinarea lată. Dă-i, dă-i. Dă-l în gheena că-i prost, n-o câștigat mulți pentru împărăția mea. Altul!

Deci a pățit și acest drac care a venit cu al doilea raport înaintea satanei, cum a pățit și cel dintâi care învăța pe om să

meargă și la biserică și la crășmă și să facă și de-ale lui Dumnezeu și de-ale satanei. Adică în loc să-l laude, să-l facă mai mare peste multe cete de draci, l-a bătut și cu rușine l-a trimis în fundul iadului, că-i prost și nu știe să înșele pe oameni. A înșelat, dar a înșelat prea puțin și prea puține suflete a dus la iad!

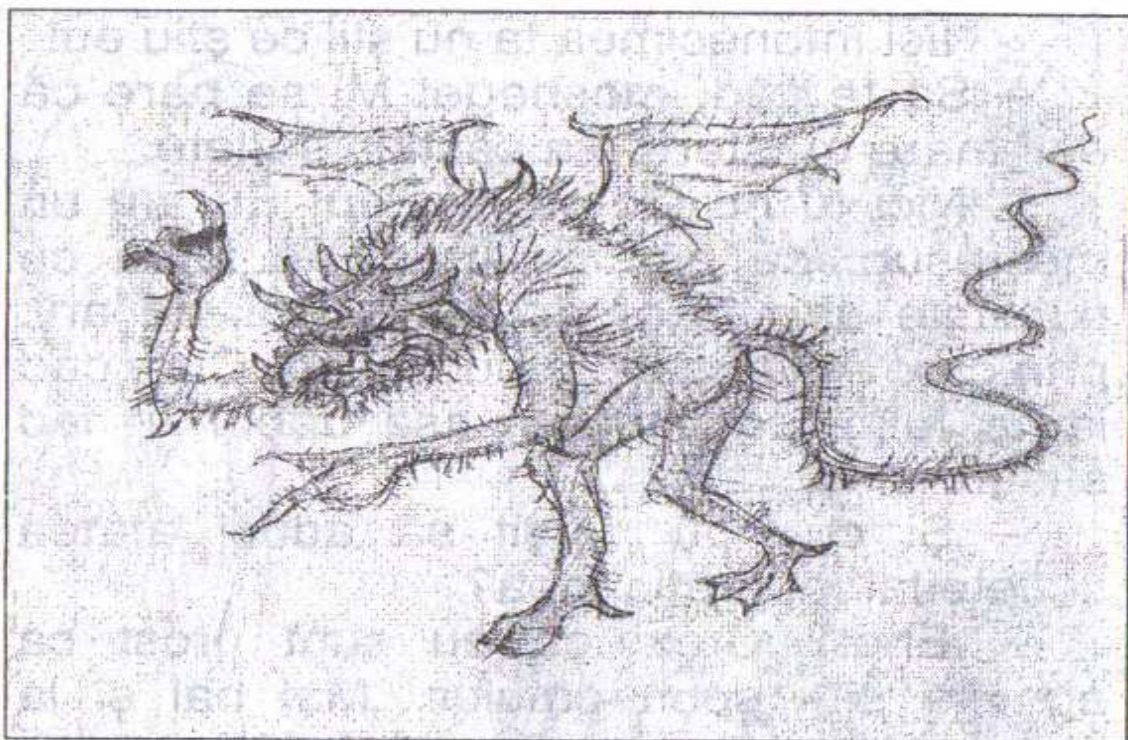
Satana stătea pe scaun și aștepta să mai iasă vreo unul la raport, zicând:

– Dacă cel ce iese a treia oară mă lovește în gândire, adică îmi spune un plan de-a câștiga suflete pentru împărăția iadului mai bun decât al celor doi care mi-au dat raportul mai înainte, atunci eu pe acela îl voi face general peste multe oștiri drăcești și-l voi pune să stea pe scaunul meu de împărat al iadului trei minute.

După ce-a zis satana așa, din polcurile cele nenumărate de draci n-a vrut să mai iasă nimeni, pentru că se temeau să nu pățească ce au pățit ceilalți doi, că, în loc de laudă, îi bate și îi trimite în fundul iadului. Și era o tăcere între polcurile dracilor, că erau milioane de demoni în jurul pădurii și a poienii aceleia.

Totuși după un timp iese un moșneag ghebos, cu trei perechi de coarne, un nas cârligat, un picior de rață, unul era de cal.

Avea semnele iadului pe fruntea lui, coada era lungă, de nu știi câți metri în urmă. Și când a ieșit, s-a dus înaintea satanei, cum stătea pe scaun acolo în mijlocul poienii, și i-a spus:

– Să trăiești, întunecimea ta!

Satana îl întreabă:

– Cum te cheamă?

– Sarsailă mă cheamă!

– Ehei, te văd bătrân și grebănos. Mi se pare că știi tu ceva meșteșuguri de a înșela suflete, să le aduci la împărăția mea.

– Nici întunecimea ta nu știi ce știi eu!
– Să te văd, moșnege! Mi se pare că ești mare meșter de-a câștiga suflete.

– Nici tu nu știi ce știi eu! Eu am un meșteșug, că am îmbătrânit în luptă cu sufletele oamenilor de atâtea mii de ani, prin care multe suflete duc la iad. Cum cad iarna fulgii de zăpadă, așa dobor în iad suflete în fiecare zi.

– Și cum ai reușit să aduci atâtea suflete la împărăția mea?

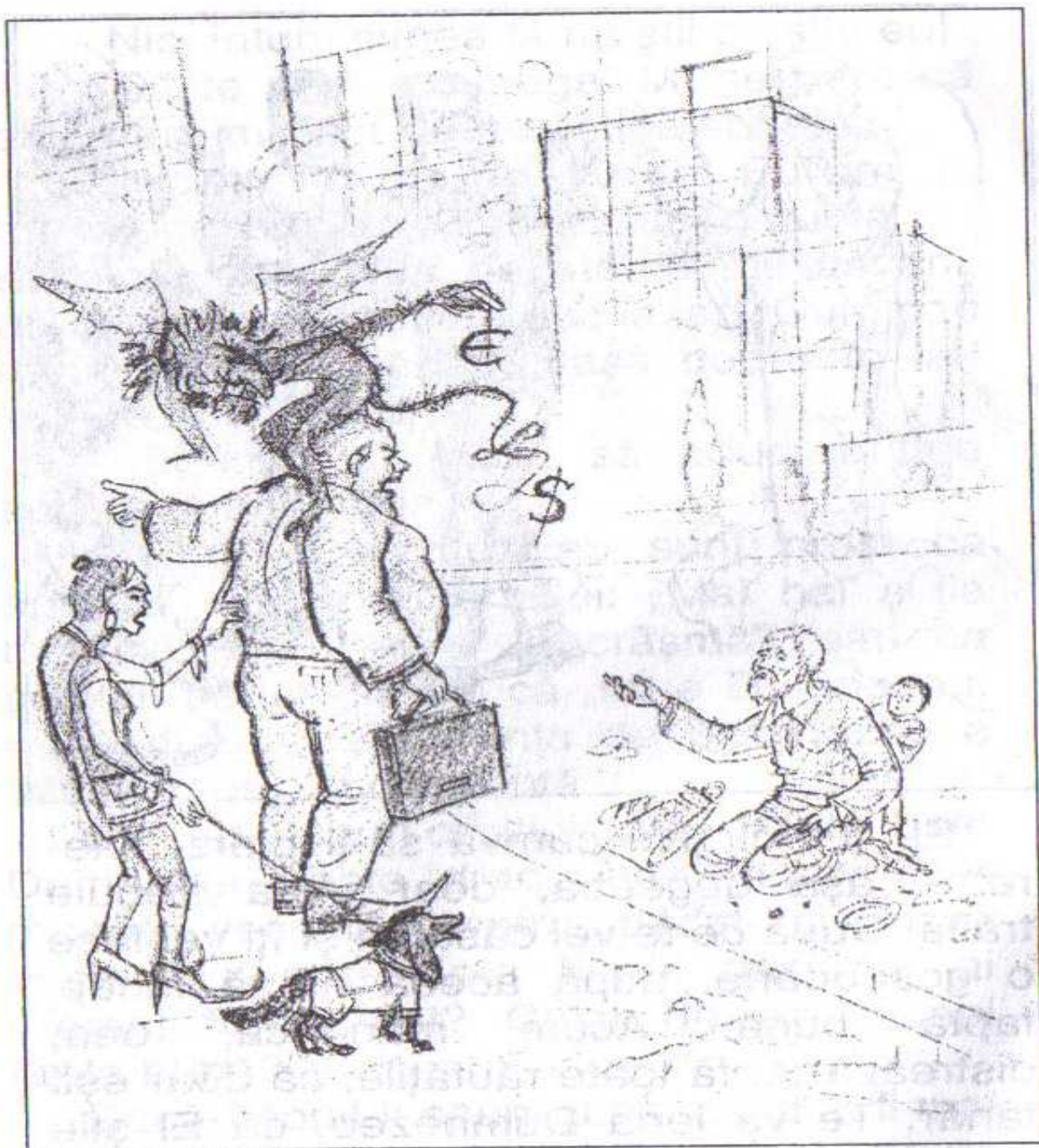
– Ehe!? Crezi că eu sunt prost ca aghiută să-i spun omului: „Mai hai și la biserică, mai hai și la crășmă”, sau ca celălalt nebun să zică că „nu e Dumnezeu, nu e drac”. Doar știința de Dumnezeu e sădită în om, în conștiință.

Eu atât îi spun omului: „Măi omule, este Dumnezeu, este drac, este înger, este muncă veșnică pentru păcat și slavă veșnică pentru fapta bună, dar mai ai vreme! Ești prost? Chiar de azi începi fapta bună?”

Dacă-i copil îi spun: „Las, când ai fi mai mare”. Dacă îi flăcău: „Măi băiete, tu de acum ai de trăit! Vine tinerețea, trebuie să te căsătorești, trebuie să petreci în lume!” Vine îngerul și-i spune: „Mai roagă-te!”

Eu îi zic: „Nu cumva să-ți pierzi tinerețea așa degeaba, doar viața trebuie trăită! După ce te vei căsători și îți vei face o gospodărie, după aceea ai să începi fapta bună. Acum mănâncă, bea, distrează-te, fă toate răutățile, că doar ești tânăr. Te va ierta Dumnezeu, că El știe neputința omului. Pentru pocăință mai lasă pe mâine, lasă pe la anul, mai încolo!”. Îl învăț pe om să amâne pocăința de azi pe mâine, de mâine pe poimâine!

Îngerul îi spune când vede un sărac:
„Dă-i, măi, ceva”. Eu îi zic: „Lasă băi, ăsta
nu-i sărac. Dai banii la toți golani? O să-i

dai mai încolo, când o să ai. Ce milostenie vrei să faci acum? Taci din gură! Lasă, când o să vină unul mai sărac o să dai și tu milostenie". Iar cel sărac nu mai vine la el.

Îngerul îi spune: „Pocăiește-te, lasă, măi, păcatul”. Eu îi zic: „Te pocăiești aproape de moarte! Vrei să te pocăiești acum, să râdă lumea de tine? Vrei să zică că ai înnebunit, ca babele? N-ai văzut la biserică că sunt numai babe? Vrei să te rogi? Să pierzi tu atâtea ceasuri rugându-te lui Dumnezeu? Apoi acum ai treabă. Iată, ai de crescut copii, ai de făcut casă și zestre la fete, ai de însurat și măritat. Ai atâtea!”. Și-l încurc cu grijile vieții și tot îi spun: „Lasă pe altă dată”.

Sau vine îngerul și-i spune: „Măi omule, spovedește-te și lasă păcatul, lasă desfrâul, lasă beția, lasă tutunul, lasă înjurăturile!”. „Ei, dar de pe acum? Mai încolo, aproape de moarte, m-oi spovedi la un preot, mă va dezlega și gata. Doar cartea spune să te apuce sfârșitul cel bun, dar până atunci poți petrece așa!”.

Când îngerul îi spune: „Măi, omule, fă și tu un praznic pentru morți!”. Eu îi spun: „Dar ești prost? Acum ai de îmbrăcat copiii, ai de făcut nuntă, ai de făcut cutare!”.

Îngerul vine și-i spune: „Măi, omule, ia începe a posti posturile de peste an, miercurea și vinerea!”. Eu îi spun: „Nu posti că îți pierzi sănătatea! Tu trebuie să muncești, să aduni averi, ai de crescut copii! Când o să ieși la pensie, atunci o să postești”.

Tot așa le zice, fie la bărbați, fie la femei, că au obicei și unii și alții să mai tragă câte o țigară, și zice îngerul: „Frate, mai lasă țigara, tutunul, o să te îmbolnăvești, nu vezi că-n casă e fum, duhoare. Îmbolnăvești copiii, cheltuiești banii în zadar; nu vezi că totul e scump?”. Dar vin eu și îi zic: „Da, omule, o să te lași de fumat, da' vezi pachetul ăsta, doar n-o să-l arunci. Ai dat bani pe el, trebuie să-l termini”.

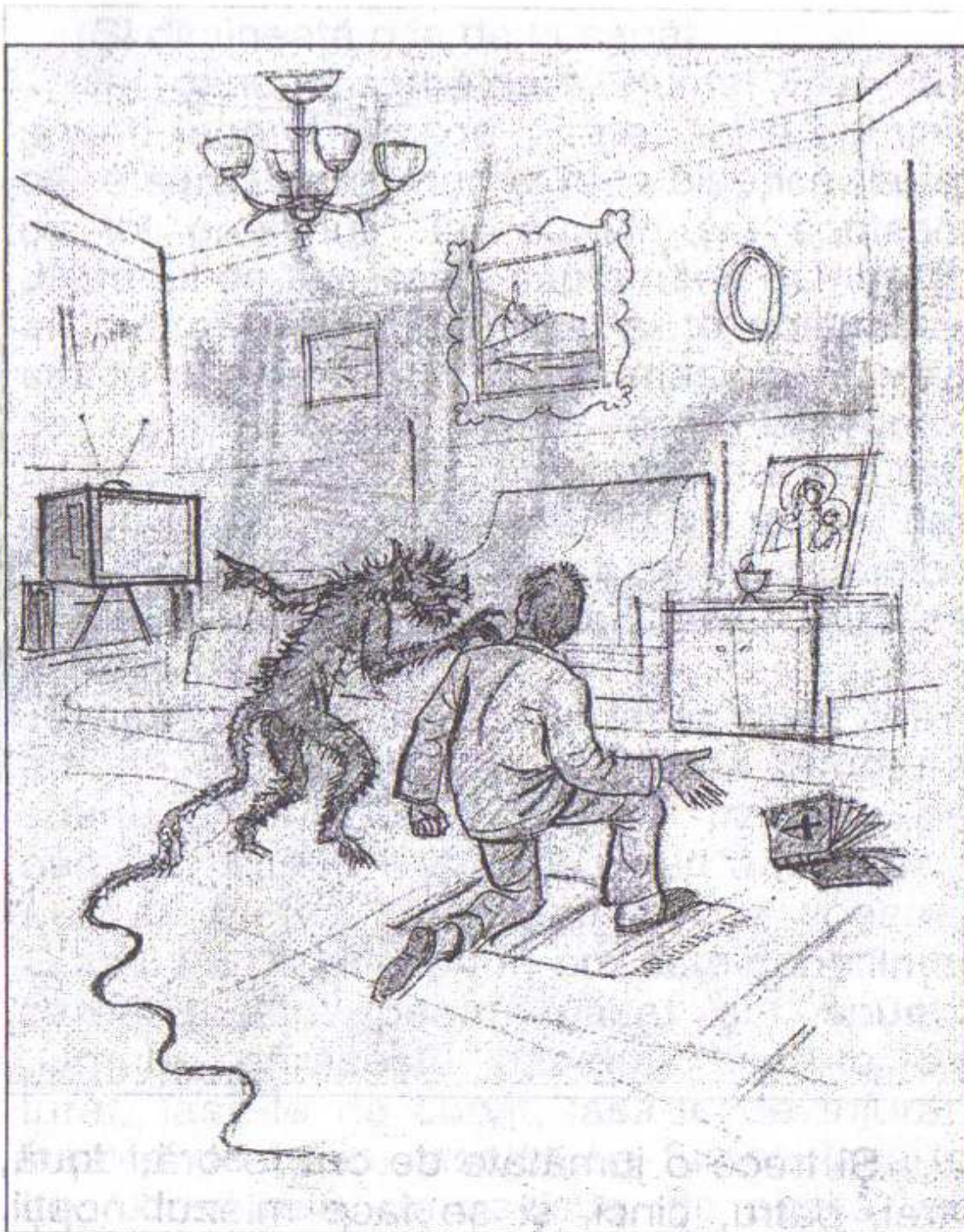
Tot așa îi șoptește îngerul și la cel bețiv: „Măi, omule, lasă crâșma, du-te acasă, te așteaptă femeia, copiii”. Dar eu vin și îi zic: „Da, o să lași băutura, dar uite, tocmai te-ai întâlnit cu cumătrul și el face cinste, nu poți să pierzi ocazia”. Și se mai duce o zi.

Dimineața îi șoptește îngerul păzitor: „Frate, scoală-te și tu cu o jumătate de oră sau cu o oră mai devreme, citește rugăciunile de dimineață, ba mai ai timp să faci și acatistul Maicii Domnului. Vezi că ești tânăr și în putere, poți să faci și câteva metanii, sau câteva închinăciuni, ba chiar mai ai timp să mai citești și din Psaltire vreo catismă”. Dar vin eu și îi șoptesc pe cealaltă parte: „Știi ce dulce e somnul dimineața? Cinci minute să mai stai și apoi o să te scoli”. Și el se întoarce pe partea cealaltă, și când se

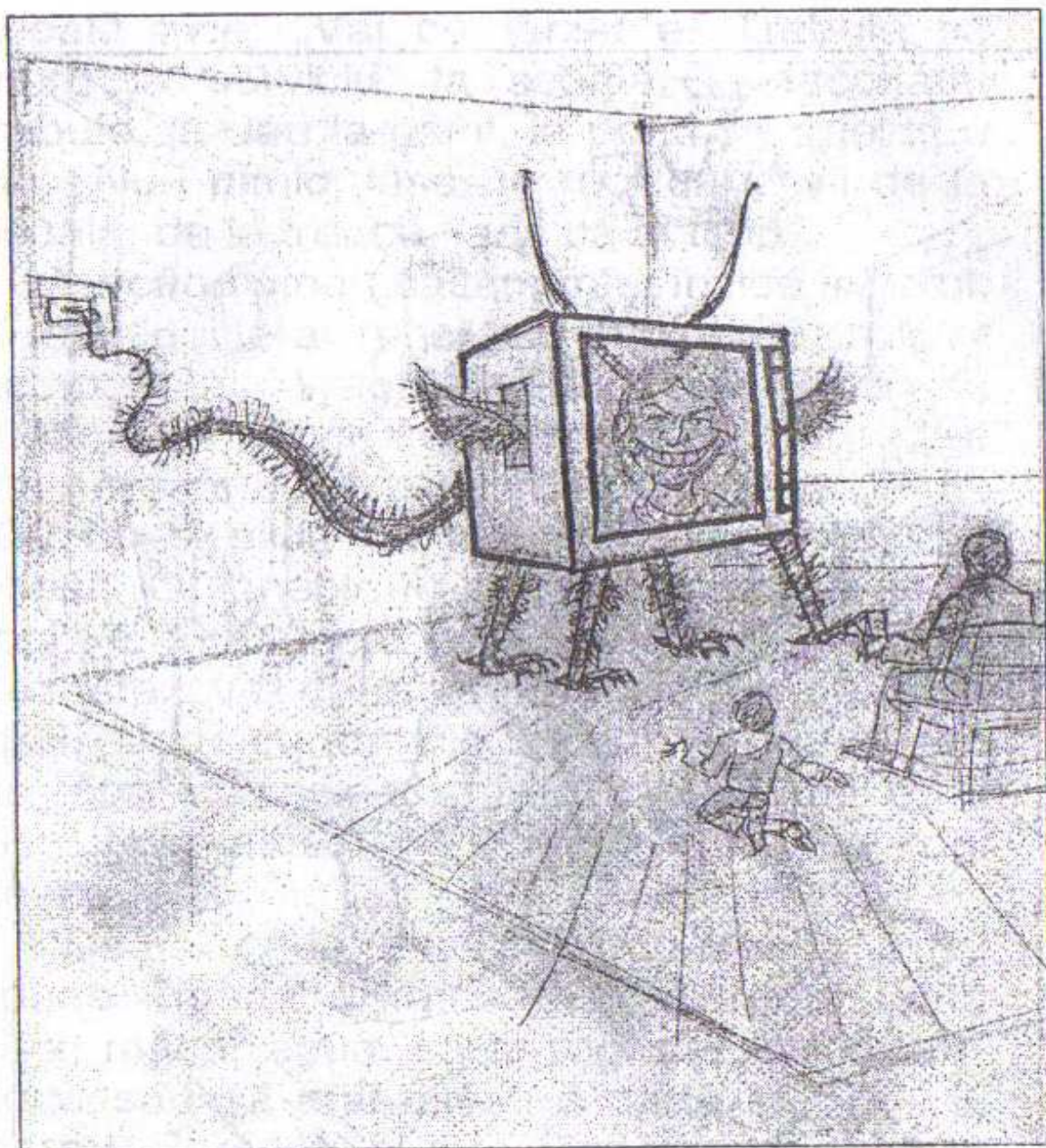
scoală zice: „Vai ce târziu e! Trebuie să merg la serviciu, la școală, la facultate, trebuie să dau la găini, la porci, la rațe”. Eu zic: „Nu-i nimic, lasă, te rogi când vii de la școală, de la treabă, lasă că ai timp”.

Iar când vine acasă, iarăși îi zice îngerul: „Frate, nu te-ai rugat azi dimineață, măcar acum stai vreo jumătate de oră la rugăciune”. Și vin eu și-i șoptesc: „Știi că ți-e foame, mănâncă să te întărești”. Apoi îi zic: „Cu burta plină nu te poți ruga, ba ești și obosit. Odihnește-te și după aceea ai să te rogi”. El mănâncă, se odihnește și când se trezește: „Vai de mine că-i târziu, trebuie să spăl, să fac curat, vine femeia, vin copiii. Am de reparat mașina, am de învățat”. Iar eu îi zic: „Nu-i nimic, măi, lasă, ai să te rogi deseară”.

Seara, când a terminat cu treaba, iar îi spune îngerul: „Frate, nu te-ai rugat toată ziua, măcar acum să te rogi și tu vreo oră-două sau să mai citești o carte sfântă”. Și vin eu, Sarsailă, și zic: „Da, omule, ai să te rogi, dar mai întâi vezi ce e la televizor, nu cumva să pierzi ceva important. Poate este ceva de folos”. Iar dacă l-a pornit, îi șoptesc: „Aaa, este film, este meci, este discotecă...”

„la să văd ce o mai fi la televizor, iar după aceea termin și rugăciunea”.

Și trece o jumătate de oră, o oră, două, trei, patru, cinci, și se face miezul nopții. „Cât e ceasul? Văleu, doisprezece! Păi la ora asta se roagă numai călugării prin mănăstiri, lasă că te scoli de dimineată...”

Și dimineată o ia de la capăt.

Iar când e sărbătoare, numai vezi că-i spune îngerul păzitor: „Frate, azi e duminică, e sărbătoare, vino și tu la biserică, la fel ca tot creștinul!” Iar eu vin și-i șoptesc: „Săracul de tine, toată săptămâna ai muncit, ai învățat, ești obosit, stai și te odihnește, stai la televizor, mai repară mașina, nu vezi ce aglomerație e la biserică, aer greu, închis, trebuie să stai în picioare, acasă stai pe un fotoliu, mai o țigară, mai o cafea, dar nu-i nimic, o să mergi și la biserică duminica viitoare, mai la Paști, mai la Crăciun, lasă că ai mers destul”.

Așa mă ascultă toți și fapta bună tot o amână de azi pe mâine. Sfânta Scriptură spune altfel. Duhul Sfânt îi trezește pe oameni, zicând: *Astăzi de veți auzi glasul Lui, să nu vă învărtoșați inimile voastre.* Glasul lui Dumnezeu în om este conștiința, care-l mustră pentru păcat și-i spune: „Omule, părăsește păcatul! Lasă-te de furat, lasă-te de curvit, lasă-te de înjurat, lasă-te de beție, lasă-te de fumat, lasă-te de lucruri rele, de zavistie, de pizmă, de ceartă”.

Dumnezeu îi poruncește azi, iar noi îi spunem lui: „Nu astăzi, ci mâine, poimâine, la bătrânețe!”.

Și-i zicem așa: „Dă-mi mie ziua de azi și tu ia-o pe cea de mâine!” Și așa, zice, este păcatul la om, cum ai lua un cui mare și cu un ciocan începi a-l bate într-un lemn de stejar uscat. Dacă-i dai un ciocan, două, trei, cuiul îl poți scoate ușor. Dacă-l bați pe jumătate, este mai greu, iar dacă îl bați de tot, trebuie să crăpi lemnul!

Așa-i și păcatul! Se bate în fire prin obișnuință. Și după ce-l învață cu lenevia și cu păcatul, stau deoparte și râd. N-am nevoie să mai fac ceva. Se obișnuiește cu păcatul, se bagă în fire și obișnuința e a doua natură. Singur se duce la păcat. Eu stau numai și râd, dar mi-e greu până îl învață să amâne fapta bună pe mâine, poimâine. La bătrânețe, la anul morții, cutare. Și el amânând aceea, se învață cu păcatul.

Și dacă omul nu lasă azi păcatul, când este proaspăt, cu cât se învechește, cu atât mai greu se poate dezobișnui de dânsul.

Văzut-ai în aramă rugină verde? Arama, dacă o curățați în fiecare zi, strălucea ca

aurul! Însă, dacă s-a lăsat ani de zile, a prins rugină verde, n-o mai poți spăla cu nimic în lume, numai dacă o topești. Așa-i sufletul când îmbătrânește în păcat. Dacă nu a lăsat azi păcatul, să nu creadă că mâine sau poimâine îl lasă mai ușor. Că pe măsură ce trece vremea, păcatul se învechește, se bate în fire și obiceiul devine a doua natură; obișnuința se face a doua fire și omul face păcatul vrând-nevrând, și cu mare nevoie se mai dezbară omul de păcat, după ce s-a învechit în el!

Obișnuința, după legile canonice ale Bisericii, este a zecea treaptă a păcatului, că de aici urmează deznădejdea, penultima treaptă. Și când l-am văzut pe om că s-a obișnuit cu păcatul, un an, doi, zece, nu știu câți, este al meu pentru totdeauna! Și așa reușesc eu să-i înșel, că mii și milioane de oameni amână pocăința de azi pe mâine, și toți se robesc de păcat; căci păcatul care nu l-a lăsat azi, mâine-poimâine tot prinde rădăcini și este tot mai greu. Iar când vrea omul să lase păcatul, păcatul se ridică cu mare putere asupra lui: „Ești prost, măi? Cu mine ai trăit! Cum să te lași de mine? Ce mai este? Să

trăiești cum te învăț eu și cum te-ai obișnuit cu mine!”.

Așa cum ți-am spus mai înainte, am învățat și am înșelat atâtea suflete, încât acestea cad în iad cum cad fulgii când ninge, cu un singur sfat: „Oameni buni, pentru fapta bună mai este vreme; nu fiți proști să începeți chiar de azi sau chiar din ceasul acesta!”.

Deci îți spun, întunecimea ta, acesta-i sfatul și meșteșugul meu și am o ceată în iad de mii și sute de mii de ucenici de-ai mei, pe care i-am învățat așa, și-i trimit în tot pământul să șoptească omului la ureche: „Omule, pentru fapta bună mai este vreme. Mâine, poimâine, peste un an, peste doi, la bătrânețe”. Și am reușit și reușesc. Du-te și vezi în iad câți am pogorât și pogor cu acest sfat!

Atunci satana s-a sculat de pe tron și a bătut din palme:

– Asta-i mai bună, asta a lui sarsailă. Atențiune, asta-i cea mai bună: a-l învăța pe om să amâne fapta bună de pe azi pe mâine și să facă întâi păcatul. Că pe urmă se învață cu păcatul și fapta bună nu o mai face. Deci uite ce-i...

S-a dat satana de pe tron și l-a suit pe sarsailă. I-a dat coroana cea cu balauri și a spus:

— Atențiune, toate gloatele, hai să-i cântăm cu toții că acesta a găsit cel mai bun sfat: omul să amâne fapta bună pe mâine, pe poimâine. Să-i cântăm cu toții „Mulți ani trăiască!”.

Și s-au pus să cânte „Mulți ani”. Huiiau munții, cutare. Și a luat cununa și a zis:

— Brava, moșnege sarsailă, că ne-ai spus cel mai bun sfat. Mergeți, gloatele drăcești, cu sfatul lui sarsailă, ca să aduceți cât mai multe suflete în împărăția mea, ca să se chinuiască cu noi în vecii vecilor. Spune unul: „Este Dumnezeu!” Tu îi zici: „Da, este, dar mai lasă fapta bună. Mâine. Mâine. Poimâine. La bătrânețe. Chiar azi vrei să te spovedești? Chiar azi vrei să te împărtășești? Chiar azi vrei să faci milostenie? Nu vezi că n-ai timp? Lasă pe mâine!”. Că dacă-l înveți așa el te ascultă și se învață cu păcatul și pe urmă se duc toți în iad.

Călugărul, după ce-a văzut și a auzit toate acestea, a văzut pe satana că a bătut de trei ori din palme și ca o scânteie s-a stins în văzduh și n-a mai văzut nimic,

nici nu s-a mai auzit nimic. Și el a rămas uimit de cele ce a auzit, cum instruieste satana pe ucenicii lui și pe cei fără număr draci din iad, ca să-i învețe pe oameni să amâne pocăința.

Atunci a venit îngerul Domnului și i-a zis:

– Ai văzut părinte? Te-ai rugat atâția ani să-ți arate Dumnezeu cum înșeală diavolul pe oameni și cum îi duce în împărăția iadului! Iată ai văzut cu ochii tăi și ai auzit cu urechile tale cum! Ai văzut că unul îi spune: Hai și la mănăstire, dar hai și la crâșmă, altul zice că nu-i Dumnezeu, dar ai văzut cel mai bun sfat, cel al lui sarsailă. Să amâne fapta bună de azi pe mâine și să facă păcatul.

Du-te la chilia ta, ia un caiet, pune mâna pe condei și scrie tot ce-ai văzut, tot ce-ai auzit cu urechile tale, să rămână pentru neamurile ce vor veni, pentru cele din urmă, acest meșteșug al satanei. Căci trebuie să știe toată lumea că cel mai bun sfat al dracilor de-a câștiga suflete pentru împărăția iadului, este de-al învăța pe om să amâne fapta bună de azi pe mâine, de mâine pe poimâine, de la tinerețe la

bătrânețe, pe patul morții, și așa să-i ducă pe toți în iad!

Și așa s-a scris sfatul dracilor pentru a câștiga sufletele. Eu eram copil de 13-14 ani când citeam aceasta. Și am ținut-o minte de atunci, iar acum a ajuns până la urechile voastre. Așa a vrut Dumnezeu, ca să țineți minte că atunci când gândul ne învață să nu lăsăm păcatul, să-l lăsăm mai încolo, să nu facem fapta bună acum, ci mai încolo, e treaba lui sarsailă.

„Văzut-ai în aramă rugină verde?” întreabă Sfântul Efrem. „Arama când ruginește cu rugină verde nu o mai poți curăți, așa-i păcatul când se învechește în om. Cu cât se învechește, cu atât mai tare ne înrobește și ne duce la pierzare vremelnică și veșnică”.

Deci când vei vedea că ți-a spus îngerul: „Măi, omule, hai la mărturisire”, atunci să te duci. Dacă zici că o să te duci altădată, ei, gata, te-a câștigat sarsailă. Când vezi că-ți spune gândul: „Spune păcatele toate din copilărie, nu cumva să mori și să rămâi nespovedit” și apoi vine alt gând: „Nu, mai lasă”. Acela-i sarsailă, sfatul lui sarsailă. Îți spune gândul: „Măi omule

măi, uite ce-i, lasă tutunul, sau hoția, sau beția, cutare". Dar vine alt gând: „Eh, trebuie să mai trăiesc și viața asta, mai pot lua un pahar, mai pot fuma o țigară”. Țasta-i sfatul lui sarsailă. Când îți spune îngerul: „Măi, scoală-te la miezul nopții și zi Tatăl nostru măcar de șapte ori și vreo șapte metanii”. Însă îți vine în minte: „Eh, tocmai când e somnul mai dulce, o să fac mâine noapte, poimâine”. E sarsailă acolo. Deci să luăm aminte: de câte ori ne învață să amânăm fapta bună, acela e sfatul lui sarsailă, cu care se umple tot iadul.

CUM NE DEPRINDEM SĂ LUCRĂM

FAPTA BUNĂ

— cuvânt de la Avva Zosima —

Vine cineva să învețe un meșteșug. La început se ostenește, strică materialul și de multe ori îl aruncă, dar nu lasă lucrul, ci iar îl începe. Și deși de multe ori îl strică, dar nu încetează lucrând, arătându-i meșterului lui buna sa voință. Iar dacă s-ar fi supărat de ceva și ar fi fugit, nu poate învăța acel meșteșug. Dar dacă va răbda, ostenindu-se și lucrând, și nu va fugi, deși va fi certat și îndreptat de multe ori, cu ajutorul lui Dumnezeu se obișnuiește și pe toate le face fără osteneală și cu odihnă.

Așa și în cele duhovnicești. Dacă cineva vrea să facă fapta bună, să nu creadă cu mintea sa că o va lucra îndată, căci este cu neputință, ci să înceapă. Și cu toate că la început o va strâmba de multe ori, să n-o lase lenevindu-se, că așa nu va isprăvi nimic, ci să înceapă iarăși; precum face și cel ce vrea să învețe vreun meșteșug. Și dacă va răbda de multe ori și nu se va lenevi, atunci și Dumnezeu va privi la voința lui cea bună și la osteneala sa și-i va da lui

să facă totul fără silă, precum am spus. Și totul stă în asta: Când va cădea să nu se împutineze cu sufletul, ci să înceapă iarăși.

Astfel este lucrarea celor ce voiesc să câștige fapta bună. Toată fapta bună are nevoie de osteneală și de vreme multă. A vrea și a iubi ostenelele stă în voința noastră, însă avem trebuință și de ajutorul lui Dumnezeu. Căci dacă Dumnezeu nu ar ajuta voința noastră cea bună, ne-am osteni în zadar; la fel ca și cu lucrătorul de pământ, care lucrează țarina sa și o seamănă, dar dacă Dumnezeu nu va da ploaie peste semănătura lui, în zadar este toată osteneala sa.

Așa și rugăciunea și osteneala noastră are trebuință de ajutorul lui Dumnezeu, pe care-l atragem, spre folosul nostru. Iar dacă ne vom lenevi de rugăciune, sau ne vom supăra dându-ne în lături (de la osteneală), cum va privi Dumnezeu spre lucrarea noastră, devreme ce nu aducem nimic cu osteneală, pentru care nici nu vom lua ceva? Căci Dumnezeu privește la voința noastră cea bună și, pe măsura ei, ne dăruiește și darurile.